

Print ISSN: 2251-6654

Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Volume 13, Issue 1 - Serial Number 35 - September 2023

doi.org/10.22034/fcp.2024.139830.2186

Investigation of the Psychometric Characteristics of the Persian Version of the Partner Phubbing Scale in Iranian Couples

Received: 30 - 4 - 2023

Accepted: 27 - 8 - 2023

Zakarya Etesami

M A student in family counseling, Department of Counseling, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran.

Mohammad Rostami

Assistant Professor of Counseling Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran. m.rostami@uok.ac.ir

Omid Isanejad

Associate Professor of Counseling Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Kurdistan, Sanandaj, Iran.

Abstract

Introduction: Smartphones and the Internet, with the advancement of technology, have dramatically changed people's relationships. However, one of the emerging and harmful phenomena that is spreading is Partner Phubbing, which refers to using a cell phone in the presence of one's wife. The present study aimed to translate the Partner Phubbing Scale into Persian language and then evaluate the psychometric properties of the Persian version of the Partner Phubbing Scale in Iranian couples. **Method:** In this psychometric and cross-sectional study, 433 people, including married men and women (51.5% women and 48.5% men with an age range of 20-50 years), were examined in 2023. To collect data online, the Partner Phubbing Scale, Kansas Marital Satisfaction Scale, and Gottman's Emotional Divorce Scale were used, and SPSS-28 and AMOS-24 software were used for data analysis. **Findings:** In general, the Persian version of Partner Phubbing Scale showed acceptable and strong psychometric properties in terms of test-retest reliability ($r=0.92$, $P=0.001$), internal consistency by both Cronbach's alpha and MacDonal's omega coefficient methods (0/94), divergent validity with the Kansas Marital Satisfaction Scale ($r=-0.126$, $P<0.01$) and convergent validity with the Gottman's Emotional Divorce Scale ($r=0.117$, $P<0.05$). Also, by removing item 7, the findings confirmed the single-factor structure of the scale with optimal factor loadings (above 0.7). **Conclusion:** The results of the present study showed the appropriate psychometric properties of the Persian version of the Partner Phubbing Scale in Iranian couples. Therefore, the current scale can be used as a relatively new tool in the fields of family research and counseling, along with other evaluation tools, to identify and understand the harmful consequences of excessive use of mobile phones.

Keywords: *partner Phubbing, psychometrics, smartphones, couples*

Introduction

In recent years, the use of mobile phones has increased and this has had significant effects on various aspects of human life. To the extent that today this technology is considered a necessary and inseparable part of everyday life (Chotpitayasunondh & Douglas, 2016). The common use of the mobile phone and checking it several times, without paying attention to the surrounding environment, is one of the negative and growing phenomena of today. This is proven by studies such as (Rainie & Zickhur, 2015), where findings show that 90% of participants are often engaged with their mobile phones, and 76% rarely or never turn off their devices. Resisting checking one's cell phone, regardless of one's situation, especially when one's partner is present, causes disruption and interference in interpersonal and marital relationships (Oulasvirta et al., 2012).

The researchers (McDaniel & Coyne, 2016) studied the interference that the use of technology creates in emotional relationships, in couples' free time, during meals, and frequent conversations, and concluded that this situation decreases relationship satisfaction, increases symptoms of Depression, and low life satisfaction are related. They also concluded that the conflict created about the use of this technology is mostly due to the message that is implicitly conveyed; Having a mobile phone in your hand all the time and using it to handle all notifications is more important than paying attention to your partner. Since human attention

has its limits, time spent on the phone automatically impairs the quality of attention provided to the partner. Therefore, frequent interruptions caused by checking the mobile phone decrease satisfaction in the emotional relationship (Duran et al., 2011). However, for couples to achieve mutual satisfaction in their relationship, they should be more present with each other (Siegel, 2010).

Partner phubbing means using a cell phone in the presence of a partner. In other words, it means a special distraction caused by the mobile phone, concerning the partner. People who constantly use their cell phones in emotional and marital relationships with their partner; are caught in " partner phubbing ". Research on Partner phubbing has recently increased and is yielding some alarming findings. Their study, (Roberts & David, 2016) reported a negative correlation between Partner phubbing and relationship satisfaction and a positive correlation between spousal phubbing and depression, meaning that when phubbing behavior is present, the level of relationship satisfaction decreases, while symptoms of Depression increases. In addition, (Wang et al., 2017) reported similar findings among Chinese married individuals: fapping is detrimental to relationship satisfaction and increases depressive symptoms, which confirms research by (Roberts & David, 2016). Recent research, (Halpern & Katz, 2017) points out that phubbing reduces perceived relationship quality for two main

reasons: cell phone conflicts while with a partner and lack of intimacy due to a lack of focus on the partner. In addition, excessive use of the phone is associated with intimacy problems, creating distrust and insecurity in emotional relationships (Przybylski & Weinstein, 2013). Interactions conducted through verbal and non-verbal behavior of phubbing with a life partner, such as lack of eye contact or lack of immediate response, can affect the image that couples have of each other (Abeele et al., 2016). This type of behavior is referred to as "absent presence", in which a person despite being present due to the constant use of a mobile phone competes with his partner for attention, and this situation not only weakens the desire to be present for the other, it also reduces the ability to provide quality time together (Misra et al., 2016). In general, various studies have shown a negative relationship between Partner phubbing and relationship satisfaction (Wang et al., 2021), marital satisfaction, (Wang & Zhao, 2023), marital quality, and the quality of romantic relationships (Yam, 2023). Also, the effect of phubbing on marital quality has been reported more among women than men, and among adults, among younger people (Khodabakhsh & Ong, 2021).

As for how Partner phubbing has been measured, studies such as the one by (Halpern & Katz, 2017) only ask participants how often they interrupt their conversation with their partner to check their phone. they do. On the other hand, due to the lack of tools to specifically measure

Partner phubbing, (Roberts & David, 2016) built a spousal phubbing scale by reviewing scientific literature and popular magazines, and identified a set of more than 100 items that were analyzed by them. The items that they believed did not include the nature of phubbing or were redundant were removed and 19 items remained from this collection. These items were answered by 308 American adults (48% women and 52% men) and after conducting exploratory factor analysis, 9 items remained (all with factor loadings higher than 0/60) which were finally analyzed to check their structure. The confirmatory factor of use and good fit indices were reported ($X^2 = 80/02$, $df = 27$, $CFI = 0/97$, $NFI = 0/96$). Considering the appropriate psychometric properties that the scale has shown in various studies, as well as the importance of increasing knowledge and more supportive findings about the Partner Phubbing scale, it is necessary to use this scale in more studies in the field of emotional and marital relationships. In Iran, questionnaires that can investigate the phenomenon of Phubbing are very limited. Based on our knowledge, the general Phubbing scale has already been standardized and validated, but so far no study has been found that has examined the psychometric properties of the Partner Phubbing scale; Therefore, the present study aimed to translate Partner Phubbing Scale into Persian language and then examine the psychometric

properties of the translated version in Iranian couples.

The questions presented in the present study were as follows:

1. Does the Persian version of the Partner Phubbing Scale have proper face and content validity?
2. Does the Persian version of the Partner Phubbing Scale have good internal consistency (Cronbach's alpha)?
3. Does the Persian version of the Partner Phubbing Scale have adequate test-retest validity?
4. Does the Persian version of the Partner Phubbing Scale have divergent and convergent validity?
5. Does the Persian version of the Partner Phubbing Scale have the Known-groups validity?
6. What is the factorial structure of the Persian version of the Partner Phubbing Scale?

Methodology

The current research method is descriptive and correlational. The statistical population of this study included all married men and women of Bukan city of West Azerbaijan province in 2023. A large sample group was selected from this population, including the loss of samples, in the amount of 450 people through available sampling method, and finally, by removing the incomplete questionnaires, the information of 433 questionnaires was reported. Regarding the sample size (Bandalos, 2014) considers a sample size of at least 400 people suitable for confirmatory factor analysis. Based on this, the inclusion criteria include (1)

willingness and declaration of informed consent of the samples for voluntary participation in the research (2) absence of diseases or severe psychological problems based on questions from the samples and the exclusion criteria include: (1) unwillingness to cooperate and withdrawal of the samples from participating in any part of the study, (2) incomplete questionnaires and (3) couples about to or during the legal process of divorce based on questions from the samples. Tools included the Partner Phubbing Scale(PPS), Emotional Divorce Scale(EDS), and Kansas Marital Satisfaction Scale (KMS).

Results

In the current study, the largest number of samples were women (223 people, equal to 51/5%) with an age range of 20 to 50 years, the highest level of

education of the samples belonged to the diploma level (180 people, equal to 41/6%) with a marriage duration of

more than It was 5 years (155 people equal to 35/8%).

Preliminary analysis showed that there were no outliers in the total data. In addition, the data were checked for normality, and the values of skewness varied

between -0/77 and 0/51 and kurtosis between -0/28 and -0/44. Considering that the acceptable values of skewness and elongation are ± 2 and ± 5 respectively, these values show that the data is not far from normal distribution.

Table 1 Correlation matrix of Persian version items and divergent and divergent validity

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
item1												
item2	**0/662											
Item3	**0/693	**0/571										
item4	**0/654	**0/696	**0/457									
item5	**0/741	**0/666	**0/687	**0/628								
item6	**0/527	**0/480	**0/558	**0/664	**0/707							
item7	-0/112 *	*0/103	-0/054	-0/010	-0/042	-0/143 **						
item8	**0/663	**0/664	**0/591	**0/706	**0/728	**0/655	0/026					
item9	**0/724	**0/639	**0/743	**0/616	**0/834	**0/729	-0/102 *	**0/782				
Partner Phubbing	**0/844	**0/806	**0/797	**0/803	**0/892	**0/779	0/013	**0/866	**0/902			
Emotional Divorce	0/074	*0/100	0/030	**0/124	**0/112	**0/128	0/044	**0/12	*0/083	*0/117		
Marital Satisfaction	*-/104	-0/082	-0/094	-0/083	-0/109 *	-0/122 *	-0/090	-0/113 *	-0/100 *	-0/126 **	0/063	

$p < 0/05 = *$, $p < 0/01 = **$

the correlation matrix of the items of the Persian version of the Partner Phubbing scale is reported in Table 1. The analysis of the correlation matrix of the study variables shows that the Persian version of the Partner Phubbing scale has a positive and significant relationship with emotional divorce ($p < 0/05$ and $r = 0/117$) and a negative and significant relationship with marital satisfaction ($p < 0/01$ and $r = -0/126$). In general, the relationship between the scores of the Persian version of the Partner Phubbing Scale and the scores of other variables provided good evidence for convergent and divergent

validity. In addition, item number 7 of the questionnaire shows an inconsistent correlation with the rest of the items.

The construct validity of the data of the Persian version of the Partner Phubbing scale was evaluated using confirmatory factor analysis using the maximum likelihood method. In examining the factor loadings of the items, if an item has a negative factor loading or less than 0/3, it is removed. Because the item had a low factor 7 times with its component and the total score, it was removed from the analysis, and factor analysis was performed with the

remaining 8 items. After correlating 11 covariance errors between the items of the Persian version of the Partner Phubbing Scale, and removing 7 items of the scale, the modified model showed a good fit: the value of chi-square (χ^2), the normalized measure of chi-square (the ratio of chi-square to degrees freedom; χ^2/df ; $3 \geq$, Awang, 2012), comparative fit index (CFI; $<0/90$, Awang, 2012), the goodness of fit index (GFI; $<0/90$, Awang, 2012), adjusted goodness of fit index (AGFI; $<0/80$, Awang, 2012) Tucker and

Lewis index (TLI; $<0/90$, Awang, 2012) root mean square residual (SRMR; $>0/80$, Awang, 2012) and root mean square error The estimate (RMSEA; $>0/80$, Awang, 2012) was equal to 23/34, 2/59, 0/99, 0/99, 0/95, 0/98, 0/01 and 0/06, respectively. Considering that all these values are within the standard range of each index; Therefore, all fit indices were confirmed in the present study (Table No. 2). According to this fit of the factor analysis model; It can be said that this scale has good construct validity.

Table 2 Factor model fit Indicators

models	χ^2	df	df/ χ^2	GFI	AGFI	CFI	SRMR	RMSEA	TLI
Basic model	376.12	27	13.93	0.85	0.75	0.88	0.05	0.17	0.84
Modified model	23.34	9	2.59	0.99	0.95	0.99	0.01	0.06	0.98

Table No. 3 and Figure No. 1 report the standard and non-standard factor loadings of the items of the Persian version of the Partner

Phubbing Scale obtained from confirmatory factor analysis. All standard loadings are higher than 0/7.

Table 3 Factor loadings of confirmatory factor analysis and McDonald's omega loadings

Items	B	b	Std. Error	C.R.	loadings ω ($\omega = \cdot / 94$)
1. During a typical mealtime that my partner and I spend together, my partner pulls out and checks his/her cell phone.	°0/86	0/79	0/04	23/43	0/81
2. My partner places his or her cell phone where they can see it when we are together.	°0/67	0/71	0/04	18/62	0/75
3. My partner keeps his or her cell phone in their hand when he or she is with me.	°0/87	0/78	0/04	21/88	0/77
4. When my partner's cell phone rings or beeps, he/she pulls it out even if we are in the middle of a conversation.	°0/83	0/84	0/04	19/98	0/75
5. My partner glances at his/her cell phone when talking to me.	°0/89	0/91	0/03	31/49	0/90
6. During leisure time that my partner and I can spend together, my partner uses his/her cell phone.	°0/71	0/78	0/03	22/59	0/77
7. My partner uses his or her cell phone when we are out together.	°0/88	0/85	0/03	26/37	0/84
8. If there is a lull in our conversation, my partner will check his or her cell phone.	1/00	0/93			0/91

As an indicator of reliability, the degree of internal consistency was obtained by both Cronbach's alpha coefficient and McDonald's Omega 0/94. Omega loads for each item are listed in Table 3. Also, the findings of the present study regarding the test-retest reliability showed that the Pearson correlation coefficient of the scores of the first time and the second time (with an interval of 3 weeks) is 0/92, which represents the reliability and

reliability of the Persian version of the Partner Phubbing Scale. Also, regarding the validity of the known groups, the comparison of the average scores of the Persian version of the Partner Phubbing Scale for women and men using the independent t-test showed that there is no difference in the average scores between the two sexes ($P>0/05$ and $T=0/25$).

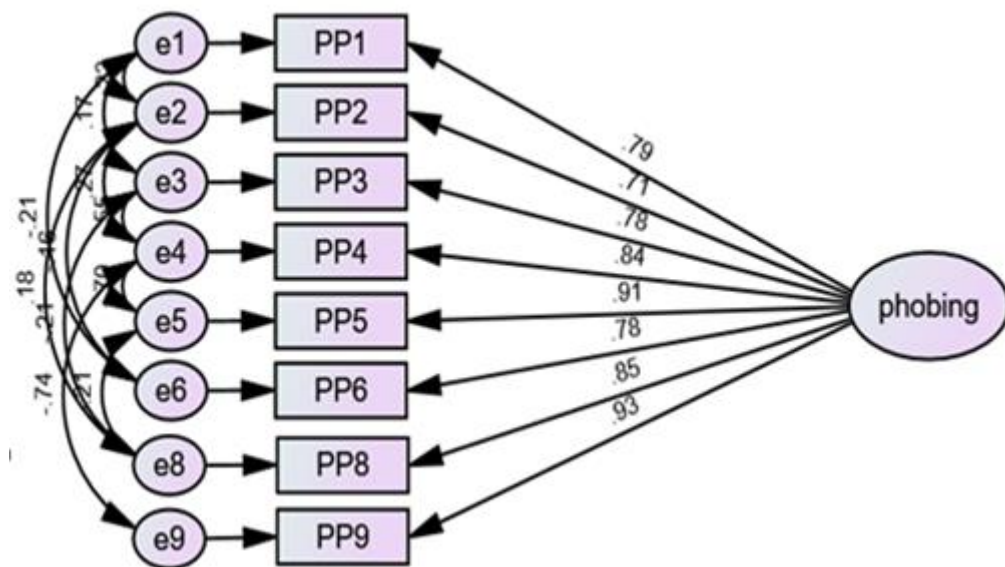

Figure 1. Standard factor loadings of the single-factor model

Discussion and Conclusion

Cronbach's alpha coefficient and MacDonal'd's omega coefficient were 0.94, which indicates the high internal consistency of the Persian version of Partner Phubbing. In the original study (Roberts and David, 2016), Cronbach's alpha coefficient of the entire questionnaire was reported as 0.93, which is almost the same as the present study. Also, the findings of the current research regarding the test-retest reliability coefficient reported evidence of stability (three weeks) of 0.92, which is a

relatively favorable coefficient for the Persian version of the Partner Phubbing scale. This issue indicates that this scale is less subject to changes over time and gives almost similar results in different time conditions. Accordingly, this scale can be used to measure the results of therapeutic measures and interventions in working with couples.

In the examination of the convergent and divergent validity of the Persian version of the Partner Phubbing Scale, the findings indicated

a positive and significant correlation and a significant negative correlation of this scale with the scores of the Emotional Divorce Questionnaire and the scores of the Kansas Marital Satisfaction Questionnaire, respectively, which indicates the convergent and divergent validity of the Persian version of the Partner Phubbing Scale. Is. Since no evidence of convergent and divergent validity has been reported in any of the previous versions of this scale, including the original version and other versions in other languages, the present study is the first study that provides such evidence. According to the findings reported in the Puerto Rican version, Partner Phubbing is more common in men than in women, which is contrary to the findings in the present study. It seems that it is difficult to provide a justification and explanation for this difference in the findings, so it is suggested that this issue be investigated specifically in future studies.

In the construct validity investigation based on confirmatory factor analysis, a single factor was extracted that confirmed the single-factor structure presented by the authors in the original scale (Roberts & David, 2016) as well as the exploratory factor analysis conducted by (Cizmeci, 2017) in its validation. In the confirmatory factor analysis test, item number 7 had a standard factor loading of less than 0/3 and also had an inconsistent correlation with the rest of the items, so it was removed from the set of items of the Persian

version of the scale and the final fitting model was only examined based on the remaining 8 items. Confirmed. This finding is similar to the findings of the study of the Brazilian version (Do Nascimento Teixeira et al., 2020) on the Spouse Fabing Scale. In that study, item number 7 was also omitted. Contrary to the present study, this item has been preserved in the Turkish (Cizmeci, 2017) and Puerto Rican (Gonzalez-Riviera et al., 2018) versions, and in the Portuguese version (Agua et al., 2018), despite reporting a low factor loading of item no. 7 have decided to keep it but strongly recommend that this issue should be revised. One of the possible reasons for the low factor load report and inconsistent correlation of item number 7 in most studies may be related to the type of phrasing and verb used in this item; Unlike all items on the Partner Phubbing scale, this item is worded as a negative verb that requires reverse scoring (My wife does not use her cell phone when we talk). However, generally, different findings regarding the removal or preservation of item number 7 indicate the necessity of further studies to determine its final task. The results of the factor analysis of the present study showed that the obtained model has a good fit and single-factor structure. This finding is completely consistent with the findings of similar studies (Roberts & David, 2016; Cizmeci, 2017; Agua et al., 2018; Do Nascimento Teixeira et al., 2020). In all these studies, the structure of the Partner Phubbing scale is reported as a single factor.

Limitations

Regarding the limitations of this research, we can mention the sampling focus only on Bukan City in West Azerbaijan province. Focusing the samples on only one city may limit the generalizability or external validity of the findings to the entire country and should be considered when interpreting the findings. The next limitation of this study, like most studies, is related to the measurement method (self-report), which can contaminate the obtained correlations and affect the

internal validity of the research. Based on this limitation (self-report), since in the entry criteria of the present study, the awareness of the existence of diseases or severe psychological problems in the samples was based only on asking them online and due to the nature of the online research that it has the limitation of observation and face-to-face interview, this criterion may not be exactly met and therefore it can negatively affect the internal validity of the data.

suggestions

Partner Phubbing scale can provide a platform for new studies in the future and can also be used as a measure to evaluate the effect of using smartphones on quality and marital satisfaction in research and intervention studies. Therefore, the current scale can be used as a relatively new tool in the fields of family research and counseling, along with other assessment tools, to identify and understand the negative consequences of excessive use of cell phones. Also, because Iran has different cultures, it is suggested to conduct similar research in other parts of Iran to increase the generalizability of the findings of this research.

Acknowledgments

In this way, the authors consider it necessary to thank all the people who accompanied us in this research with their patience and valuable cooperation in conducting this research.

Authors' contributions

All authors participated equally in all stages of preparation, execution, analysis, and final writing of the article.

Funding

No financial resources have been received from any particular person or institution in any of the stages of this research.

Availability of data and materials

The data has been confidential, and the results of data analysis and research used in this research are easily available to researchers. In addition, the final and Farsi version of the Partner Phubbing Scale is included for free in Table No. 5.

Ethics approval and consent to participate

In this research, along with the link to the questionnaires, explanations about the purpose and nature of the research were attached for the participants, in addition, all participants had to complete the informed consent form before accessing the questions. For the present study, the code of ethics with ID IR.UOK.REC.1402.018 was received from the Ethics Committee at the University of Kurdistan.

Consent for publication

The authors have full consent to publish this article.

Competing interests

This research does not conflict with personal or organizational interests.

References

- Abeele, M. M. V., Antheunis, M. L., & Schouten, A. P. (2016). The effect of mobile messaging during a conversation on impression formation and interaction quality. *Computers in human behavior*, 62, 562-569. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.04.005>.
- Água, J., Coelho, C., Lourenço, M., Patrão, I., & Leal, I. (2018). Partner phubbing (phubbing): validação portuguesa. Actas do 8º Congresso Internacional de Psicologia da Criança e Adolescente, <https://www.repository.utl.pt/handle/10400.5/28839>.
- Bandalos, D. L. (2014). Relative performance of categorical diagonally weighted least squares and robust maximum likelihood estimation. *Structural Equation Modeling: a multidisciplinary journal*, 21(1), 102-116. <https://doi.org/10.1080/10705511.2014.859510>.
- Chotpitayasunondh, V., & Douglas, K. M. (2016). How “phubbing” becomes the norm: The antecedents and consequences of snubbing via smartphone. *Computers in human behavior*, 63, 9-18. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.05.018>.

- Çizmeçi, E. (2017). Disconnected, though satisfied: Phubbing behavior and relationship satisfaction. *The Turkish Online Journal of Design, Art, and Communication*, 7(2), 364-375. <http://dx.doi.org/10.7456/10702100/018>.
- Do Nascimento Teixeira, I., & de Assis Freire, S. E. (2020). Escala de Phubbing para Relacionamentos Amorosos: Evidências de Adequação Psicométrica. *Summa Psicológica UST*, 17(1). <http://dx.doi.org/10.18774/0719-448x.2020.17.420>.
- Duran, R. L., Kelly, L., & Rotaru, T. (2011). Mobile phones in romantic relationships and the dialectic of autonomy versus connection. *Communication Quarterly*, 59(1), 19-36. <https://doi.org/10.1080/01463373.2011.541336>.
- González-Rivera, J., Segura-Abreu, L., & Urbistondo-Rodríguez, V. (2018). Phubbing en las relaciones románticas: uso del celular, satisfacción en la pareja, bienestar psicológico y salud mental. *Interacciones*, 81-91. <https://doi.org/10.24016/2018.v4n2.117>.
- Halpern, D., & Katz, J. E. (2017). Texting's consequences for romantic relationships: A cross-lagged analysis highlights its risks. *Computers in human behavior*, 71, 386-394. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.01.051>.
- Khodabakhsh, S., & Le Ong, Y. (2021). The impact of partner phubbing on marital quality among married couples in Malaysia: Moderating effect of gender and age. *Aloma: revista de psicologia, ciències de l'educació i de l'esport Blanquerna*, 39(1), 9-16. <https://doi.org/10.51698/aloma.2021.39.1.9-16>.
- McDaniel, B. T., & Coyne, S. M. (2016). "Technofence": The interference of technology in couple relationships and implications for women's personal and relational well-being. *Psychology of Popular Media Culture*, 5(1), 85. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/ppm0000065>.
- Misra, S., Cheng, L., Genevie, J., & Yuan, M. (2016). The iPhone effect: The quality of in-person social interactions in the presence of mobile devices. *Environment and Behavior*, 48(2), 275-298. <https://doi.org/10.1177/0013916514539755>.
- Oulasvirta, A., Rattenbury, T., Ma, L., & Raita, E. (2012). Habits make smartphone use more pervasive. *Personal and Ubiquitous Computing*, 16, 105-114. <https://doi.org/10.1007/s00779-011-0412-2>
- Przybylski, A. K., & Weinstein, N. (2013). Can you connect with me now? How the presence of mobile communication technology influences face-to-face conversation quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 30(3), 237-246. <https://doi.org/10.1177/0265407512453827>.
- Rainie, L., & Zickuhr, K. (2015). Americans' views on mobile etiquette. <https://policycommons.net/artifacts/618929/americans-views-on-mobile-etiquette/1599969/>

- Roberts, J. A., & David, M. E. (2016). My life has become a major distraction from my cell phone: Partner phubbing and relationship satisfaction among romantic partners. *Computers in human behavior*, 54, 134-141. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.07.058>.
- Siegel, D. J. (2010). *The mindful therapist: A clinician's guide to mindsight and neural integration*. <https://drdansiegel.com/book/the-mindful-therapist/>.
- Wang, X., Xie, X., Wang, Y., Wang, P., & Lei, L. (2017). Partner phubbing and depression among married Chinese adults: The roles of relationship satisfaction and relationship length. *Personality and Individual Differences*, 110, 12-17. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.01.014>.
- Wang, X., Zhao, F., & Lei, L. (2021). Partner phubbing and relationship satisfaction: Self-esteem and marital status as moderators. *Current Psychology*, 40(7), 3365-3375. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00275-0>.
- Wang, X., & Zhao, K. (2023). Partner phubbing and marital satisfaction: The mediating roles of marital interaction and marital conflict. *Social Science Computer Review*, 41(4), 1126-1139. <https://doi.org/10.1177/08944393211072231>.
- Yam, F. C. (2023). The relationship between partner phubbing and life satisfaction: The mediating role of relationship satisfaction and perceived romantic relationship quality. *Psychological Reports*, 126(1), 303-331. <https://doi.org/10.1177/00332941221144611>.

Print ISSN: 2251-6654

Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Volume 13, Issue 1 - Serial Number 35 - September 2023

doi.org/10.22034/fcp.2024.139830.2186

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی در همسران ایرانی

پذیرش: 05-06-1402

دریافت: 1402-02-10

دانشجوی کارشناسی‌ارشد مشاوره خانواده، گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

زکریا اعتصامی

استادیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.
m.rostami@uok.ac.ir

محمد رستمی

دانشیار گروه مشاوره، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

امید عیسی نژاد

چکیده

مقدمه: گوشه‌های هوشمند و اینترنت، با پیشرفت فناوری، رابطه میان انسان‌ها را به شیوه چشمگیری دگرگون کرده‌اند. با این حال یکی از پدیده‌های نورسیده و آسیب‌رسان که رو به گسترش است، فابینگ شریک زندگی است که اشاره به به‌کارگیری گوشی همراه در حضور همسر دارد. هدف پژوهش حاضر ترجمه سنجۀ فابینگ شریک زندگی به زبان فارسی و سپس بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه ترجمه‌شده در زوجین ایرانی بود. **روش:** در این مطالعه روان‌سنجی و مقطعی، 433 نفر دربرگیرنده زنان و مردان متأهل (51/5٪ زنان و 48.5٪ مردان با دامنه سنی 20 الی 50 سال) در سال 1402 مورد بررسی قرار گرفتند. به‌منظور گردآوری آنلاین داده‌ها، از سنجۀ فابینگ شریک زندگی و پرسش‌نامه‌های رضایت زناشویی کانزاس و طلاق هیجانی گاتمن و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS-28 و AMOS-24 استفاده شد. **یافته‌ها:** به‌صورت کلی، نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی ویژگی‌های روان‌سنجی قابل‌قبول و قوی را از نظر اعتبار با آزمایی ($r=0/92$ ، $P=0/001$)، همسانی درونی به هر دو روش ضریب آلفای کرونباخ و امگای مک‌دونالد ($0/94$)، روایی واگرا با پرسش‌نامه رضایت زناشویی کانزاس ($p < 0/01$ و $r = -0/126$)، روایی همگرا با پرسش‌نامه طلاق هیجانی گاتمن ($r = 0/117$ و $p < 0/05$) نشان داد. همچنین یافته‌ها با حذف گویۀ 7، ساختار تک‌عاملی سنجۀ را با بارهای عاملی در حد مطلوب (بالاتر از 0/7) تأیید کردند. **نتیجه‌گیری:** نتایج پژوهش حاضر نشان‌دهنده ویژگی‌های روان‌سنجی مناسب نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی در زوجین ایرانی است؛ از این‌رو سنجۀ نامبرده می‌تواند به‌عنوان یک ابزار کمابیش تازه در زمینه‌های پژوهشی و مشاوره‌ای گستره خانواده در کنار دیگر ابزارهای ارزیابی، به‌منظور شناسایی و درک پیامدهای آسیب‌رسان کاربرد بیش از اندازه از گوشه‌های همراه به کار گرفته شود.

کلیدواژه‌ها: فابینگ شریک زندگی، روان‌سنجی، گوشه‌های هوشمند، زوجین ایرانی

مقدمه

در سال‌های اخیر، به‌کارگیری گوشی‌های همراه افزایش یافته و این امر تأثیرات چشمگیری بر ابعاد گوناگون زندگی بشر داشته است. تا جایی که امروزه این فناوری بخشی ضروری و جداناپذیر از زندگی روزمره محسوب می‌شود (Chotpitayasunondh & Douglas, 2016). استفاده رایج از گوشی همراه و چک کردن چندین بار آن، با بی‌توجهی به محیط اطراف، یکی از پدیده‌های منفی و رو به رشد حال حاضر است. این موضوع توسط مطالعاتی (Rainie & Zickhur, 2015) ثابت شده است که در آن یافته‌ها نشان می‌دهد 90 درصد از شرکت‌کنندگان غالباً با گوشی‌های همراه خود مشغول بوده و 76 درصد نیز به ندرت یا هرگز دستگاه‌های خود را خاموش نمی‌کنند. مقاومت در برابر چک کردن گوشی همراه خود، بدون توجه به موقعیتی که فرد در آن قرار دارد، به‌ویژه در زمان حضور شریک زندگی، باعث ایجاد وقفه و تداخل در روابط بین فردی و زناشویی می‌شود (Oulasvirta et al., 2012). فابینگ شریک زندگی به معنی به‌کارگیری گوشی همراه در حضور همسر و به‌عبارتی دقیق‌تر به معنی حواس‌پرتی خاص ناشی از گوشی همراه، در ارتباط با همسر است. در حقیقت افرادی که در روابط عاطفی و زناشویی با همسر خود، مدام از گوشی همراه استفاده می‌کنند؛ گرفتار فابینگ شریک زندگی شده‌اند. پدیده فابینگ یک اتفاق اجتناب‌ناپذیر است. هفتاد درصد از یک نمونه 143 نفری از زنانی که درگیر روابط عاشقانه بودند گزارش دادند که تلفن‌های همراه در بیشتر مواقع در تعامل آن‌ها با شریک زندگی‌شان ایجاد اختلال می‌کند. این یافته‌ها نشان داد فابینگ یک اتفاق رایج در بین اکثر زوجین است (McDaniel & Coyne, 2016). رضایت زناشویی در بررسی‌های متعدّد، یکی از برجسته‌ترین عوامل برای پایداری پیوند زناشویی به شمار آمده است و به خوبی تراز بالای تعهد زناشویی و وفاداری به همسر را پیش‌بینی می‌کند، ولی کاهش رضایت زناشویی در افزایش احتمال وقوع طلاق مؤثر است. درواقع می‌توان با اطمینان بالا گفت که یکی از پیامدهای کاهش رضایت زناشویی، افزایش آمار طلاق است (Zakaria Rahimi et al, 2018).

پژوهشگران (McDaniel & Coyne, 2016) تداخلی را که به‌کارگیری فناوری در روابط عاطفی، در اوقات فراغت زوجین، در زمان صرف غذا و در مکالمات مکرر ایجاد می‌کند، مورد مطالعه قرار داده و معتقدند این وضعیت با کاهش رضایت از رابطه، افزایش علائم افسردگی و رضایت کم از زندگی مرتبط است. همچنین آنان به این نتیجه رسیدند که تضاد ایجاد شده در مورد به‌کارگیری این فناوری، بیشتر به دلیل پیامی است که به‌طور ضمنی منتقل می‌شود؛ در دست داشتن مدام گوشی همراه و به‌کارگیری آن برای رسیدگی به همه اعلان‌ها، مهم‌تر از توجه به شریک زندگی است. از آنجایی که توجه انسان محدودیت‌های خود را دارد، اوقاتی که صرف به‌کارگیری گوشی می‌شود به‌طور خودکار کیفیت توجه ارائه شده به شریک زندگی را مختل می‌کند؛ بنابراین، وقفه‌های مکرر ناشی از چک کردن گوشی همراه، باعث کاهش رضایت در رابطه عاطفی می‌شود (Duran et al., 2011). به هر حال برای دستیابی زوجین به رضایت متقابل در رابطه، آن‌ها باید بیشتر در کنار یکدیگر حضور داشته باشند (Siegel, 2010). از نظریه جابجایی¹ می‌توان برای توضیح اثرات مضر فابینگ بر رضایت از رابطه استفاده نمود (Coyne, Padilla-Walker, Fraser, Fellows, & Day, 2014). این نظریه نشان می‌دهد که زمان صرف‌شده برای رسانه‌ها از جمله تلفن همراه، ممکن است تعامل معنادار با همسر را جابجا کند (یا کاهش دهد). برای مثال، عدم حضور کامل در طول مکالمات یا زمان مشترک با هم به دلیل حواس‌پرتی‌های مرتبط با تلفن همراه، می‌تواند منجر به کاهش سطح رضایت از همسر شود. در

1. the displacement theory

سال‌های اخیر، رشد و گسترش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی باعث شده است که عده‌ای از همسران به بی‌وفایی اینترنتی گرفتار شوند (Ariapooran & Hajimoradi, 2021).

تحقیقات مربوط به فابینگ شریک زندگی اخیراً افزایش یافته است و یافته‌های هشدار دهنده‌ای را به همراه دارد. در یک مطالعه (Roberts & David, 2016) همبستگی منفی بین فابینگ شریک زندگی و رضایت از رابطه و همبستگی مثبت بین فابینگ شریک زندگی و افسردگی گزارش شد. به این معنی زمانی که رفتار فابینگ وجود دارد، سطح رضایت از رابطه کاهش، در حالی که علائم افسردگی افزایش می‌یابد. به علاوه، یافته‌های مشابه دیگری (Wang et al., 2017) در مورد افراد متأهل چینی به دست آمد: فابینگ برای رضایت از رابطه مضر است و باعث افزایش علائم افسردگی می‌شود، این یافته تحقیقات انجام شده توسط سایر پژوهشگران (Roberts & David, 2016) را تأیید می‌کند. پژوهشگران (Halpern & Katz, 2017) معتقدند که فابینگ، کیفیت درک شده رابطه را به دو دلیل اصلی کاهش می‌دهد: تعارضات ناشی از گوشی همراه در حین بودن با شریک زندگی و عدم صمیمیت به دلیل عدم تمرکز بر شریک زندگی. علاوه بر این، استفاده بیش از حد از گوشی با مشکلات صمیمیت، ایجاد بی‌اعتمادی و ناامنی در روابط عاطفی همراه است (Przybylski & Weinstein, 2013). تعاملاتی که از طریق رفتار کلامی و غیر کلامی فابینگ با شریک زندگی انجام می‌شود، مانند عدم تماس چشمی یا عدم پاسخ فوری، می‌تواند بر تصویری که زوجین از هم دارند تأثیر بگذارد (Abeeel et al., 2016). از این نوع رفتارها به عنوان "حضور غایب"، یاد می‌شود که در آن فرد به‌رغم حضور به دلیل استفاده مداوم از گوشی همراه سبب ایجاد رقابت در شریک خود برای جلب توجه می‌شود و این وضعیت نه تنها تمایل به حضور برای دیگری را تضعیف می‌کند، بلکه توانایی ارائه یک زمان با کیفیت با هم بودن را نیز کاهش می‌دهد (Misra et al., 2016). به صورت کلی مطالعات مختلف رابطه منفی بین فابینگ شریک زندگی با رضایت از رابطه (Wang et al., 2021)، رضایت زناشویی (Wang & Zhao, 2023)، کیفیت زناشویی و کیفیت روابط عاشقانه (Yam, 2023) را نشان داده‌اند. همچنین تأثیر فابینگ بر کیفیت زناشویی در بین زنان بیشتر از مردان و در بزرگسالان، بین جوان‌ترها بیشتر گزارش شده است (Khodabakhsh & Ong, 2021). با توجه به استفاده روزافزون از تلفن‌های همراه به‌طور کلی، و تأثیری که این ابزارها، به‌یشتوانه پژوهش‌های اشاره شده، می‌توانند بر روابط زناشویی زوجین داشته باشند، بسیار مهم است که بتوان از طریق روش‌های مختلفی پدیده فابینگ شریک زندگی را مورد ارزیابی و بررسی قرار داد (Roberts & David, 2016).

در مورد روشی که از طریق آن فابینگ شریک زندگی اندازه‌گیری شده است، در مطالعاتی مانند آنچه (Halpern & Katz, 2017) صورت داده‌اند، فقط از شرکت‌کنندگان می‌پرسند که چند بار گفتگو با شریک زندگی خود را، جهت چک کردن تلفن، قطع می‌کنند. در حالی که این روش‌های اندازه‌گیری با محدودیت‌های روایی و اعتبار قابل توجهی روبه هستند، (Roberts & David, 2016) با توجه به فقدان ابزاری برای اندازه‌گیری فابینگ شریک زندگی، اقدام به ساخت و طراحی مقیاسی در این خصوص نمودند. اگرچه تا قبل از ساخت مقیاس جدید، مقیاس‌هایی جهت ارزیابی فابینگ ایجاد شده بود از جمله مقیاس عمومی فابینگ^۲ (Chotpitayasunondh & Douglas, 2018) اما مقیاسی که بتواند به صورت ویژه پدیده فابینگ شریک زندگی را ارزیابی کند موجود نبود. ساخت سنجۀ فابینگ شریک زندگی با بررسی ادبیات علمی و مجلات رایج، مجموعه‌ای بیش از

1. absent Presence

2. generic scale of phubbing (GSP)

100 گویه را شناسایی کردند که توسط آنان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و گویه‌هایی را که معتقد بودند ماهیت فابینگ را شامل نمی‌شود یا اضافی بودند، حذف کردند و 19 گویه از این مجموعه باقی ماند. این گویه‌ها توسط 308 بزرگسال آمریکایی (48٪ زن و 52٪ مرد) پاسخ داده شد و پس از انجام تحلیل عاملی اکتشافی، 9 گویه باقی ماند (همه با بار عاملی بالاتر از 0/60) که در نهایت برای بررسی ساختار آن از تحلیل عاملی تأییدی استفاده و شاخص‌های برازش خوبی گزارش شد. پس از انتشار مطالعه فوق، اعتبارسنجی‌های متعددی در کشورهای دیگر انجام شده است؛ در سال 2017 (Wang et al., 2017) سنجۀ فابینگ شریک زندگی را بر روی زوج‌های چینی اجرا کردند که نتایج نشان‌دهنده آلفای کرونباخ 0/80 با شاخص‌های تحلیل عاملی تأییدی مناسب بود. (Cizmeci, 2017) نیز سنجۀ فابینگ شریک زندگی را با بافت فرهنگی ترکیه تطبیق داد و یافته‌هایی را به دست آورد که ساختار اصلی مقیاس را با به‌کارگیری تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی با بارهای عاملی بالاتر از 0/69، به استثنای گویه 7 که دارای بار عاملی 0/45 بود، مورد تأیید قرار دادند. آلفای کرونباخ نیز برابر با 0/89 گزارش شد. همچنین (Agua et al., 2018)، ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس فابینگ را در پرتغال با به‌کارگیری تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی و تأیید قرار دادند. آلفای گزارش شده در این مطالعه 0/92 بود. در نهایت (Gonzalez-Riviera et al., 2018) نیز نسخه‌ای از این مقیاس را در پورتوریکو با به‌کارگیری تحلیل عاملی اکتشافی با بارهای عاملی بالاتر از 0/49 و تحلیل عاملی تأییدی و آلفای کرونباخ 0/93 اجرا کردند.

با توجه به ویژگی‌های روان‌سنجی مناسبی که مقیاس مورد نظر در مطالعات مختلف نشان داده است و نیز اهمیت افزایش دانش و یافته‌های حمایت‌کننده بیشتر در مورد سنجۀ فابینگ شریک زندگی لازم است این مقیاس در مطالعات بیشتری در حوزه روابط عاطفی و زناشویی مورد استفاده قرار گیرد. در ایران پرسش‌نامه‌هایی که بتوانند پدیده فابینگ را مورد بررسی قرار دهند بسیار محدودند. بر اساس دانش ما قبلاً مقیاس فابینگ عمومی رواسازی و اعتباریابی یابی شده است؛ اما تاکنون مطالعه‌ای که ویژگی‌های روان‌سنجی سنجۀ فابینگ شریک زندگی را بررسی کرده باشد، یافت نشد؛ بنابراین، هدف مطالعه حاضر ترجمه سنجۀ فابینگ شریک زندگی به زبان فارسی و سپس بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه ترجمه‌شده در زوجین ایرانی بود. سوالات ارائه شده در پژوهش حاضر بدین شیوه بود:

- 1- آیا نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی از روایی صوری و محتوایی مناسبی برخوردار است؟
- 2- آیا نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی از همسانی درونی (آلفای کرونباخ) مناسبی برخوردار است؟
- 3- آیا نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی از اعتبار بازآزمایی مناسبی برخوردار است؟
- 4- آیا نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی دارای روایی واگرا و همگرا است؟
- 5- آیا نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی دارای روایی گروه‌های شناخته‌شده است؟
- 6- ساختار عاملی نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی چگونه است؟

روش

روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این مطالعه شامل کلیه زنان و مردان متأهل شهرستان بوکان استان آذربایجان غربی در سال ۱۴۰۲ بود. از این جامعه یک گروه نمونه بزرگ با احتساب ریزش نمونه‌ها، به حجم ۴۵۰ نفر از طریق روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد که در نهایت با حذف پرسش‌نامه‌های ناقص، اطلاعات ۴۳۳ پرسش‌نامه

گزارش گردید. در مورد اندازه نمونه باندالوس (Bandalos, 2014) حجم نمونه حداقل 400 نفری را برای تحلیل عامل تأییدی مناسب می‌داند. بر همین اساس ملاک‌های ورود شامل: (1) تمایل و اعلام رضایت آگاهانه نمونه‌ها برای مشارکت داوطلبانه در پژوهش (2) نبود بیماری‌ها یا مشکلات شدید روان‌شناختی بر اساس پرسش از نمونه‌ها و ملاک خروج شامل: (1) عدم تمایل به همکاری و انصراف نمونه‌ها از مشارکت در هر قسمت از مطالعه، (2) پرسش‌نامه‌های ناقص و (3) زوجین در شرف یا در طی مراحل قانونی طلاق بر اساس پرسش از نمونه‌ها.

ابزارها

سنجۀ فابینگ شریک زندگی (PPS)^۱: سنجۀ فابینگ شریک زندگی، حواس‌پرتی خاص ناشی از گوشی همراه را در ارتباط با همسر ارزیابی می‌کند (Roberts & David, 2016). این یک مقیاس کوتاه است که از 9 گویه تشکیل شده و زیر مقیاسی ندارد. این پرسش‌نامه با مقیاس لیکرت 5 درجه‌ای پاسخ داده می‌شود که از 1 "هرگز" تا 5 "همیشه" متغیر است. گویه شماره 7 بایستی به صورت معکوس نمره‌گذاری شود. حداقل و حداکثر نمره قابل‌اکتساب به ترتیب 9 و 45 است. کسب نمره بالا در این مقیاس نشان‌دهنده فابینگ شریک زندگی بیشتر است. پیکربندی و پایایی اصلی مقیاس توسط رابرتز و دیوید (2016) با آلفای کرونباخ 0/93 و شاخص‌های آماری مطلوب ($X^2 = 80.02$ ، $df = 27$ ، $N = 308$ ، $CFI = 0/97$ ، $NFI = 0/96$) گزارش و مورد تأیید قرار گرفته است. در پژوهش حاضر، ضریب آلفای کرونباخ و ضریب امگای مک‌دونالد 0/94 به دست آمد.

پرسشنامه طلاق هیجانی (EDS)^۲: در پژوهش حاضر جهت ارزیابی طلاق هیجانی بین زوجین از پرسش‌نامه طلاق هیجانی گاتمن (Gottman, J. M. et al, 1995) استفاده شد. این پرسش‌نامه شامل 24 گویه است که به شیوه بله یا خیر پاسخ داده می‌شود و فاقد زیر مقیاس است. به پاسخ بله، یک امتیاز و به پاسخ خیر، صفر امتیاز تعلق می‌گیرد. هر چقدر میزان جواب‌های بله بیشتر باشد احتمال طلاق هیجانی نیز افزایش می‌یابد. حداقل و حداکثر نمره قابل اکتساب به ترتیب 0 و 24 است. تفسیر نمرات بدین شیوه خواهد بود: بین 0 تا 8: احتمال ضعیف جدایی در زندگی؛ نمره بین 8 تا 16: احتمال متوسط جدایی در زندگی و نمره بالاتر از 16: احتمال قوی جدایی در زندگی. بدین ترتیب اگر نمره آزمودنی برابر 8 و بالاتر از آن باشد زندگی زناشویی در معرض طلاق هیجانی تشخیص داده می‌شود (Adel Fuji & Farah Naderi, 2016). گاتمن (Gottman, J. M, 2008) اعتبار پرسش‌نامه طلاق هیجانی را با به کارگیری روش ضریب آلفای کرونباخ 0/89 گزارش نمود و روایی سازه این پرسش‌نامه نیز از طریق تحلیل عاملی تأییدی با بار عاملی بالاتر از 0/40 مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. فوجی و نادری (Adel Fuji & Farah Naderi, 2016) برای به دست آوردن روایی سازه از تحلیل عاملی به روش چرخشی واریماکس و آزمون اسکری استفاده کردند و تک عاملی بودن این پرسش‌نامه مورد تأیید قرار دادند. پایایی این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر به روش آلفای کرونباخ 0/89 به دست آمد.

پرسش‌نامه رضایت زناشویی کانزاس (KMS)^۳: (Schumm et al., 1985) مقیاس رضایت زناشویی کانزاس را در سال 1985 ارائه کردند. این مقیاس به طور وسیعی در پژوهش‌ها جهت ارزیابی رضایت زناشویی مورد استفاده قرار گرفته است. مقیاس رضایت زناشویی یک مقیاس 3 گویه‌ای فاقد زیر مقیاس و نمره گذاری آن از نوع لیکرت است. پاسخ‌ها در طیفی از 1 (نارضایتی شدید) تا 7 (رضایت شدید) نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل و حداکثر نمره قابل اکتساب به ترتیب 3 و 21 است. نمرات بالا نشان‌دهنده

1. partner phubbing scale
2. emotional divorce scale
3. Kansas marital satisfaction scale

رضایت زناشویی بالاتر است. ضریب آلفای کرونباخ در نسخه اصلی 0/98 گزارش شد (Schumm et al., 1985). همچنین این مقیاس در بحث روایی همگرا همبستگی قابل قبولی با مقیاس مطلوبیت اجتماعی زناشویی ($r = 0/41$) داشت. اعتبار نسخه فارسی این مقیاس در پژوهش عرب علیدوستی و همکاران (Arab Alidosti et al., 2015)، به روش آلفای کرونباخ 0/98 گزارش شد. این مقدار در پژوهش حاضر 0/96 به دست آمد.

شیوه اجرای پژوهش

آماده‌سازی ابزار: بعد از دریافت مجوز استفاده و ترجمه سنجه فابینگ شریک زندگی از سازندگان اصلی مقیاس، مراحل تهیه نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی به شرح زیر طی شد: در گام نخست، ترجمه پیشرو (انگلیسی به فارسی) توسط دو مترجم فارسی زبان (مترجمین 1 و 2) که به زبان انگلیسی آشنایی و سابقه ترجمه پرسش‌نامه را داشتند؛ اما با آزمون موردنظر آشنا نبودند، صورت گرفت. پس از پایان این مرحله از ترجمه، در جلسه‌ای با حضور محققین و مترجمین، تفاوت بین ترجمه‌ها بررسی و مستندسازی شد، و در نهایت یک ترجمه اصلی از پرسش‌نامه تهیه گردید. سپس مترجمین 3 و 4 که انگلیسی زبان و آشنا به زبان فارسی بودند، ترجمه اولیه را از جهت مفهومی، دوباره به زبان انگلیسی برگرداندند و پس از آن، مواردی را که به نظر می‌رسید بین این دو مترجم مورد اختلاف است و با نسخه اصلی تفاوت دارد، به بحث گذاشته و با اعمال نظر گروه متخصصین اصلاح کرده و نسخه واحدی را تهیه کردند.

روایی صوری و محتوا: پس از تهیه این نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی، به منظور بررسی روایی صوری آن، از روش کیفی استفاده شد. بدین منظور، از نظرات 15 زوج و همچنین 10 نفر از متخصصان برای تعیین سطح دشواری، میزان تناسب و ابهام در عبارات استفاده گردید که در نهایت نظرات آنان در مقیاس اعمال شد. برای ارزیابی روایی محتوا از نسبت روایی محتوا (CVR) ¹ و شاخص روایی محتوا (CVI) ² استفاده شد. برای اندازه‌گیری CVR از 10 نفر متخصص مشاوره خانواده خواسته شد تا هر گویه را بر اساس طیف لیکرت سه‌گزینه‌ای: ضروری نیست (1)؛ مفید است اما ضروری نیست (2)؛ و ضروری است (3) نمره‌گذاری نمایند. بر اساس جدول لاوشه ³، حداقل ضریب قابل قبول هر گویه بایستی بر اساس ارزیابی 12 متخصص، 62 درصد باشد (Lawshe, 1975). این مقدار در CVI که بر اساس سه معیار «سادگی»، «مربوط بودن» و «وضوح» سنجیده می‌شود بایستی بیشتر از 0/79 باشد (Lawshe, 1975). در مطالعه حاضر ضرایب به دست آمده بالاتر از مقادیر در نظر گرفته شده بود و لذا هیچ از گویه‌های نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی، نیاز به اصلاح و یا حذف نداشت. بعد از آماده‌سازی نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی، لینک سؤالات این مقیاس و پرسش‌نامه‌های طلاق هیجانی و رضایت زناشویی جهت توزیع آنلاین پرسش‌نامه‌ها از طریق وبگاه گوگل فرم تهیه و در شبکه‌های اجتماعی از جمله تلگرام (کانال‌های عمومی)، واتس‌آپ (کانال‌های عمومی) و شاد در شهرستان بوکان توزیع گردید. در مورد شبکه شاد، از قبل رضایت و موافقت مدیران مدارس و معلمان جلب شد. لینک ارسالی حاوی دو بخش رضایت‌نامه و سؤالات پرسش‌نامه‌ها بود. بخش رضایت‌نامه شرکت در پژوهش شامل توضیحاتی مبنی بر عدم اجبار به شرکت در پژوهش، محرمانگی پژوهش، شیوه پاسخگویی صحیح و شماره تماسی جهت پرسش

¹ Content Validity Ratio

² Content validity index

³ Lawshe

سؤالات احتمالی بود که شرکت‌کنندگان تنها بعد از ثبت موافقت خود در بخش رضایت‌نامه، به بخش سؤالات دسترسی پیدا می‌کردند. از آنجایی که روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر در دسترس بود، زمانی که تعداد شرکت‌کنندگان به 450 نفر رسید، لینک موردنظر از حالت فعال خارج شده و جمع‌آوری داده‌ها متوقف گردید. بعد از غربالگری اولیه بر اساس ملاک‌های ورود و خروج در نهایت اطلاعات 403 جمع‌آوری شد. در مورد اعتبار با آزمایشی از آنجایی که دسترسی مجدد به نمونه‌ها در فضای مجازی دشوار بود این بخش از پژوهش به صورت حضوری صورت گرفت. بدین معنی که 30 نفر از شرکت‌کنندگان دو بار و بافاصله 3 هفته سنجۀ فابینگ شریک زندگی را تکمیل کردند. با احتساب این 30 نفر، در مجموع اطلاعات 433 نفر از شرکت‌کنندگان مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

تجزیه و تحلیل داده‌ها: برای ارزیابی روایی محتوا از نسبت روایی محتوا (CVR)¹ و شاخص روایی محتوا (CVI)²، برای تعیین با آزمایشی و روایی همگرا و واگر از ضریب همبستگی پیرسون، برای تعیین روایی گروه‌های شناخته شده از تحلیل تی، برای تعیین همسانی درونی از ضریب آلفای کرونباخ و برای تعیین ساختار عاملی از روش تحلیل عامل تأییدی استفاده شد. کلیه مراحل تجزیه و تحلیل شامل شاخصه‌های توصیفی (به عنوان مثال، میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی، چولگی و کشیدگی) و شاخصه‌های استنباطی (کاوش داده‌های دورافتاده، تحلیل تی و ضریب همبستگی) از طریق نرم‌افزار SPSS-28 و تحلیل عامل تأییدی نیز از طریق نرم‌افزار AMOS-24 انجام شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر بیشترین تعداد نمونه‌ها را زنان (223 نفر برابر با 51/5٪) با دامنه سنی 20 تا 50 سال تشکیل می‌دادند، بیشترین سطح تحصیلات نمونه‌ها متعلق به سطح دیپلم (180 نفر برابر با 41/6٪) با مدت زمان ازدواج بیش از 5 سال (155 نفر برابر با 35/8٪) بود. (جدول شماره 1).

جدول 1. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی	طبقه	تعداد	درصد
جنسیت	زن	223	51/5
	مرد	210	48/5
سن	20 تا 30 سال	132	30/5
	31 تا 40 سال	137	31/6
	41 تا 50 سال	164	37/9
مدت ازدواج	زیر 1 سال	142	32/8
	بین 1 تا 5 سال	136	31/4
	بیش از 5 سال	155	35/8

¹ Content Validity Ratio

² Content validity index

تجزیه و تحلیل اولیه نشان داد که هیچ داده دورافتاده در مجموع داده‌ها وجود ندارد. علاوه بر این، داده‌ها از نظر نرمال بودن نیز بررسی شدند و مقادیر چولگی بین $-0/77$ تا $0/51$ و کشیدگی بین $-0/28$ و $-0/44$ متغیر بودند. این مقادیر باتوجه به اینکه مقادیر قابل قبول کجی و کشیدگی به ترتیب ± 2 و ± 5 است، نشان می‌دهد که داده‌ها از توزیع نرمال فاصله ندارد (جدول شماره 2).

جدول 2. شاخصه‌های توصیفی نسخه فارسی فابینگ شریک زندگی

گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
گویه 1	3/32	1/363	-0/497	-0/914
گویه 2	3/28	1/171	-0/301	-0/726
گویه 3	3/38	1/404	-0/342	-1/183
گویه 4	3/48	1/229	-0/769	-0/438
گویه 5	2/94	1/222	-0/077	-1/051
گویه 6	2/75	1/147	0/254	-0/554
گویه 7	1/49	0/549	0/514	-0/855
گویه 8	2/82	1/293	0/055	-1/280
گویه 9	3/24	1/350	-0/307	-1/028

جدول 3. ماتریس همبستگی گویه‌های نسخه فارسی و روایی واگرا و واگرا

	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	
گویه 1													
گویه 2											**0/662		
گویه 3										**0/571	**0/693		
گویه 4									**0/457	**0/696	**0/654		
گویه 5								**0/628	**0/687	**0/666	**0/741		
گویه 6						**0/707	**0/664	**0/558	**0/480	**0/527			
گویه 7					-0/143	**	-0/042	-0/010	-0/054	*0/103	-0/112	*	
گویه 8						0/026	**0/655	**0/728	**0/706	**0/591	**0/664	**0/663	
گویه 9						-0/102	**0/782	**0/729	**0/834	**0/616	**0/743	**0/639	**0/724
فابینگ شریک زندگی				**0/902	**0/866	0/013	**0/779	**0/892	**0/803	**0/797	**0/806	**0/844	
طلاق هیجانی		*0/117	*0/083	**0/12	0/044	**0/128	**0/112	**0/124	0/030	*0/100	0/074		
رضایت زناشویی	0/063	-0/126	-0/100	-0/113	-0/090	*-0/122	-0/109	-0/083	-0/094	-0/082	*-/104		

p<0/05 = * و p<0/01 = **

شاخص‌های توصیفی نسخه فارسی فابینگ شریک زندگی در جدول 2 و ماتریس همبستگی گویه‌های مقیاس نسخه فارسی فابینگ شریک زندگی در جدول شماره 3 گزارش شده است. تحلیل ماتریس همبستگی متغیرهای مطالعه نشان می‌دهد که نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی رابطه مثبت و معنی‌داری با طلاق هیجانی ($p < 0/05$ و $r = 0/117$) و رابطه منفی و معنی‌داری با رضایت زناشویی ($p < 0/01$ و $r = -0/126$) دارد. به‌طور کلی، رابطه بین نمرات نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی و نمرات مربوط به سایر متغیرها، شواهدی مناسبی برای روایی واگرا و همگرا ارائه داد. به‌علاوه گویه شماره 7 پرسش‌نامه، همبستگی نا‌همخوان با بقیه گویه‌ها نشان می‌دهد.

روایی سازه داده‌های نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی با به‌کارگیری تحلیل عاملی تأییدی به روش بیشینه درست‌نمایی ارزیابی شد. در بررسی بارهای عاملی گویه‌ها، چنانچه گویه‌ای بار عاملی منفی یا کمتر از 0/3 داشته باشد، حذف می‌شود. با توجه به این که گویه 7 بار عاملی پایینی با مؤلفه خود و نمره کل داشت، بنابراین از تحلیل حذف و تحلیل عاملی با 8 گویه باقی‌مانده انجام شد. پس از همبسته کردن 11 مورد از خطاهای کوواریانس بین گویه‌های نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی، و حذف گویه 7 مقیاس، مدل اصلاح شده، برازش مناسب نشان داد: مقدار مجذور کای (X^2)، سنجه هنجار شده مجذور کای (نسبت مجذور کای بر درجات آزادی؛ df/X^2 ؛ ≤ 3 ؛ Awang, 2012)، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI؛ $> 0/90$ ؛ Awang, 2012)، شاخص نیکویی برازش (GFI؛ $> 0/90$ ؛ Awang, 2012)، شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI؛ $> 0/80$ ؛ Awang, 2012) شاخص توکر و لویس (TLI؛ $> 0/90$ ؛ Awang, 2012) ریشه میانگین مربعات باقیمانده (SRMR؛ $< 0/80$ ؛ Awang, 2012) و ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA؛ $< 0/80$ ؛ Awang, 2012) به ترتیب برابر با 23/34، 2/59، 0/99، 0/99، 0/98، 0/01 و 0/06 بود. با توجه به اینکه همه این مقادیر در محدوده استاندارد مربوط به هر شاخص قرار دارند؛ لذا همه شاخص‌های برازش در مطالعه حاضر مورد تأیید قرار گرفتند (جدول شماره 4). طبق این برازش مدل تحلیل عاملی؛ می‌توان بیان کرد که این مقیاس از روایی سازه مناسبی برخوردار است.

جدول 4. شاخص‌های برازش مدل عاملی

مدل‌ها	χ^2	df	df/X^2	GFI	AGFI	CFI	SRMR	RMSEA	TLI
مدل اولیه	376.12	27	13.93	0.85	0.75	0.88	0.05	0.17	0.84
مدل اصلاح شده	23.34	9	2.59	0.99	0.95	0.99	0.01	0.06	0.98

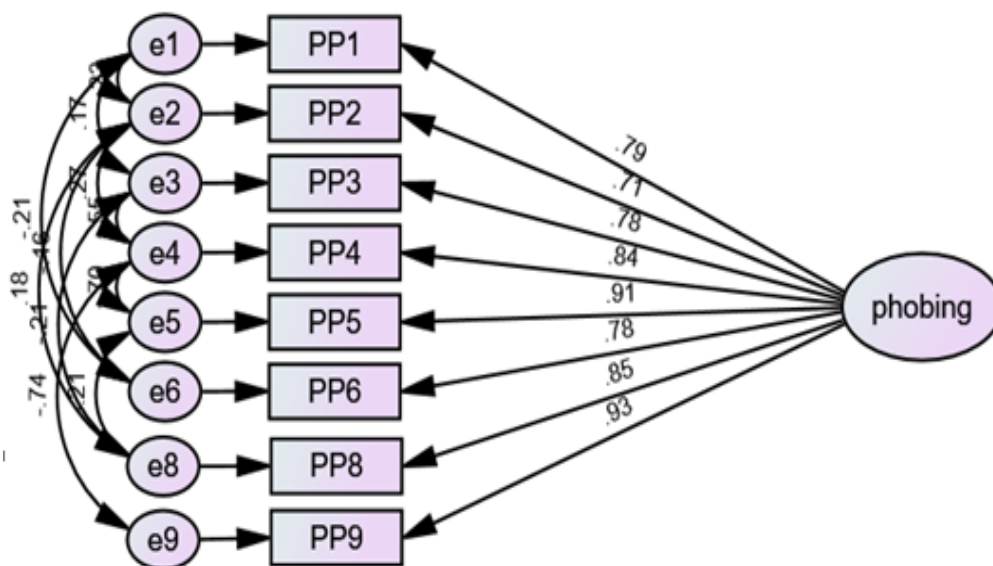
جدول شماره 5 و شکل شماره 1 بارهای عاملی استاندارد و غیراستاندارد گویه‌های نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی را که از تحلیل عاملی تأییدی به‌دست آمده است در گزارش می‌دهد. تمامی بارهای استاندارد بالاتر از 0/7 به‌دست آمده است.

جدول 5. بارهای عاملی تحلیل عاملی تأییدی و بارهای امگای مک‌دونالد

بارهای امگای مک‌دونالد (0/94)	مقدار بحرانی	خطای استاندارد	وزن رگرسیون استاندارد	وزن رگرسیون	گویه‌ها
0/81	23/43	0/04	0/79	*0/86	1. همسر در زمان صرف غذا که با هم هستیم، تلفن همراهش را بیرون می‌آورد و آن را نگاه می‌کند.
0/75	18/62	0/04	0/71	*0/67	2. وقتی که با هم هستیم، همسر تلفن همراهش را در جایی قرار می‌دهد که بتواند آن را ببیند.
0/77	21/88	0/04	0/78	*0/87	3. همسر وقتی با من است تلفن همراهش را در دست می‌گیرد.
0/75	19/98	0/04	0/84	*0/83	4. وقتی تلفن همراه همسرم زنگ می‌خورد یا پیامی دریافت می‌کند، حتی اگر در وسط گفتگو هم باشیم، آن را بیرون آورده و نگاه می‌کند.
0/90	31/49	0/03	0/91	*0/89	5. همسر وقتی مشغول صحبت با من است، مرتب به تلفن همراهش نگاه می‌کند.
0/77	22/59	0/03	0/78	*0/71	6. در اوقات فراغت که من و همسر می‌توانیم با هم وقت بگذرانیم، همسر مدام از تلفن همراهش استفاده می‌کند.
0/84	26/37	0/03	0/85	*0/88	7. وقتی با هم بیرون هستیم، همسر مدام از تلفن همراهش استفاده می‌کند.
0/91			0/93	1/00	8. در هنگام صحبت اگر در گفتگوی ما وقفه ای ایجاد شود، همسر بلافاصله تلفن همراهش را نگاه می‌کند.

p<0/05 = * و p<0/01 = **

شکل 1. بارهای عاملی استاندارد مدل تک عاملی

به‌عنوان نشانگر اعتبار، میزان همسانی درونی به هر دو روش ضریب آلفای کرونباخ و امگای مک‌دونالد 0/94 به دست آمد. بارهای امگا به ازای هر گویه در جدول 5 آمده است. متوسط واریانس استخراج شده (AVE) بر اساس شیوه فورنل و لارکر (Fornell, C. & Larcker, D. F., 1981) توسط تک عامل فابینگ شریک زندگی 0/95 به دست آمد. همچنین یافته‌های مطالعه حاضر در خصوص پایایی به روش بازآزمایی، نشان داد ضریب همبستگی پیرسون نمرات بار اول و بار دوم (بافاصله 3 هفته) 0/92 است که نمایانگر پایایی و قابلیت اعتماد مقیاس نسخه فارسی فابینگ شریک زندگی است. همچنین در

خصوص روایی گروه‌های شناخته شده، مقایسه میانگین نمرات نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی زنان و مردان با به‌کارگیری آزمون t مستقل نشان داد بین دو جنس تفاوتی در میانگین نمرات وجود ندارد ($T = 0/25$ و $P > 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری

زمان اختصاص داده‌شده به تلفن‌های هوشمند می‌تواند بر نحوه ارتباط عاطفی افراد با همسر خود تأثیر منفی بگذارد (Roberts & David, 2016). امروزه به طور فزاینده‌ای افراد هر بار که اعلان‌هایی را در گوشی هوشمند دریافت می‌کنند، مکالمه خود با همسر را برای چک کردن آن اعلان‌ها قطع می‌کنند، یا به‌صورت مداوم گوشی هوشمند خود را جهت مشاهده رویدادها و مطالب متنوع در شبکه‌های اجتماعی مورد استفاده قرار می‌دهند که باعث می‌شود اغلب همسرشان نادیده گرفته شود؛ بنابراین، ارزیابی اینکه چگونه فابینگ می‌تواند بر روابط اجتماعی، به‌ویژه روابط زناشویی تأثیر بگذارد، بسیار مهم است. در همین راستا، هدف پژوهش حاضر ترجمه نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی و رواسازی و بررسی پایایی آن در زوجین بود.

سنجه فابینگ شریک زندگی به جهت تعداد کم گویه‌های آن (9 گویه) خستگی و سرخوردگی بسیار کمتری را برای پاسخ‌دهندگان ایجاد می‌کند. سهولت به‌کارگیری این ابزار، در کنار توجه روزافزون پژوهشی و ترجمه آن به زبان‌های مختلف از جمله مهم‌ترین دلایل انتخاب، ترجمه و استفاده سنجه فابینگ شریک زندگی در مطالعه حاضر بود. در این مطالعه روایی (روایی صوری، محتوا، سازه، واگرا و همگرا) و اعتبار (ضریب آلفای کرونباخ و امگای مک‌دونالد، آزمون - بازآزمون) نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی مورد بررسی قرار گرفت. در مجموع نتایج نشان داد که این مقیاس ابزار مناسبی برای انجام مطالعات و نیز کارهای بالینی در خصوص فابینگ شریک زندگی است.

در پژوهش حاضر در ابتدا ترجمه مناسب و رضایت‌بخشی از زبان اصلی به زبان فارسی با بررسی و تأیید روایی صوری و محتوایی نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی فراهم شد. به‌علاوه یافته‌های مطالعه حاضر، نتایج مثبتی را در تعدادی از ویژگی‌های روان‌سنجی مهم از جمله همسانی درونی، اعتبار بازآزمایی با فاصله سه هفته و روایی همگرا و روایی واگرا نشان داد. ضریب آلفای کرونباخ و ضریب امگای مک‌دونالد 0/94 به دست آمد که حاکی از همسانی درونی بالایی نسخه فارسی فابینگ شریک زندگی است. در مطالعه اصلی (Roberts & David, 2016)، ضریب آلفای کرونباخ کل پرسش‌نامه 0/93 گزارش شد که تقریباً مشابه مطالعه حاضر است. همچنین یافته‌های پژوهش حاضر در مورد ضریب اعتبار بازآزمایی، شواهد مربوط به ثبات (سه هفته) 0/92 را گزارش داد که ضریب نسبتاً مطلوبی برای نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی است. این مسئله نشان‌دهنده آن است که این مقیاس کمتر دستخوش تغییرات در طول زمان قرار می‌گیرد و در شرایط مختلف زمانی، نتایج تقریباً مشابهی را به دست می‌دهد. بر همین اساس از این مقیاس می‌توان جهت اندازه‌گیری نتایج اقدامات و مداخلات درمانی در کار با زوجین نیز استفاده نمود.

در بررسی روایی همگرا و واگرایی نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی یافته‌ها حاکی از همبستگی مثبت و معنی‌دار و همبستگی منفی و معنی‌دار این مقیاس به ترتیب با نمرات پرسش‌نامه طلاق هیجانی و نمرات پرسش‌نامه

رضایت زناشویی کانزاس بود که نشان‌دهنده روایی همگرا و واگرایی نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی است. از آنجایی که در هیچ یک از نسخه‌های قبلی این مقیاس از جمله نسخه اصلی و سایر نسخه‌ها به زبان‌های دیگر، شواهدی از روایی همگرا و واگرا گزارش نشده است، مطالعه حاضر اولین مطالعه‌ای است که شواهدی از این دست ارائه می‌دهد. در خصوص روایی گروه‌های شناخته و مقایسه نمرات براساس جنسیت، نتایج حاکی از آن بود که بین زنان و مردان از نظر فابینگ شریک زندگی تفاوت معناداری وجود ندارد، بدین معنی که هیچ از دو جنس نسبت به دیگری درگیری بیشتر یا کمتری با فابینگ شریک زندگی ندارد. براساس مفروضه‌های آماری و روان‌سنجی جهت تأیید روایی گروه‌های شناخته شده، بایستی تفاوت بین گروه‌های مورد مطالعه معنی‌دار باشد (Ginty, 2020). با توجه به عدم معنی‌داری نمره فابینگ شریک زندگی بر اساس جنسیت، می‌توان بیان نمود که نسخه فارسی سنجۀ فابینگ شریک زندگی فاقد روایی گروه‌های شناخته شده است. بر اساس دانش ما تنها در یک مطالعه به این موضوع پرداخته شده است؛ طبق یافته‌های گزارش شده در نسخه پورتوریکویی (Gonzalez-Riviera et al., 2018)، فابینگ شریک زندگی در مردان بیشتر از زنان است که این برخلاف یافته‌ها در مطالعه حاضر است. به نظر ارائه توجیه و توضیحی در مورد این تفاوت در یافته‌ها دشوار است بنابراین پیشنهاد می‌شود این موضوع در مطالعات آینده به صورت اختصاصی مورد بررسی قرار گیرد.

در بررسی روایی سازه بر اساس تحلیل عاملی تأییدی، یک عامل منفرد استخراج شد که ساختار تک عاملی ارائه شده توسط نویسندگان را در مقیاس اصلی (Roberts & David, 2016) و همچنین تحلیل عاملی اکتشافی انجام شده توسط (Cizmeci, 2017) در اعتبارسنجی آن تأیید کرد. در آزمون تحلیل عاملی تأییدی، گویه شماره 7 دارای بار عاملی استاندارد کمتر از 0/3 و نیز دارای همبستگی ناهمخوان با بقیه گویه‌ها بود به همین جهت از مجموعه گویه‌های نسخه فارسی مقیاس حذف و مدل برازش نهایی تنها بر اساس 8 گویه باقی مانده بررسی و تأیید شد. این یافته مشابه یافته‌های مطالعه نسخه برزیلی (Do Nascimento Teixeira et al., 2020) بروی سنجۀ فابینگ شریک زندگی است. در آن مطالعه نیز گویه شماره 7 حذف شده بود. برخلاف مطالعه حاضر این گویه در نسخه‌های ترکی (Cizmeci, 2017) و پورتوریکویی (Gonzalez-Riviera et al., 2018) در مجموعه گویه‌ها حفظ شده است، و در نسخه پرتغالی (Agua et al., 2018) پژوهشگران به‌رغم گزارش بار عاملی پایین گویه شماره 7 تصمیم به حفظ آن گرفته اما قویاً توصیه می‌کنند این گویه بایستی مورد تجدیدنظر قرار گیرد. یکی از دلایل احتمالی گزارش بار عاملی پایین و همبستگی ناهمخوان گویه شماره 7 در اکثر مطالعات ممکن است مربوط به نوع جمله‌بندی و فعل به کاررفته در این گویه باشد؛ برخلاف تمام گویه‌های سنجۀ فابینگ شریک زندگی، جمله‌بندی این گویه در قالب فعل منفی تنظیم شده است که نیازمند نمره‌گذاری معکوس است (همسر همگامی که با هم صحبت می‌کنیم، از تلفن همراه خود استفاده نمی‌کند). به‌هر حال یافته‌های عموماً متفاوت در مورد حذف یا حفظ گویه شماره 7 حاکی از ضرورت مطالعات بیشتر جهت تعیین تکلیف نهایی آن دارد. نتایج تحلیل عاملی مطالعه حاضر نشان داد که مدل به‌دست آمده از برازش و ساختار تک عاملی مناسبی برخوردار است. این یافته کاملاً همسو و هماهنگ با یافته پژوهش‌های مشابه (Roberts & David, 2016؛ Cizmeci, 2017؛ Agua et al., 2018؛ Do Nascimento Teixeira et al., 2020) است. در تمامی این مطالعات ساختار مقیاس فابینگ، تک عاملی گزارش شده است.

محدودیت‌های پژوهش

در مورد محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به تمرکز نمونه‌گیری تنها به شهرستان بوکان در استان آذربایجان غربی اشاره کرد. تمرکز نمونه‌ها تنها بر یک شهر ممکن است تعمیم‌پذیری یا اعتبار بیرونی یافته‌ها به کل کشور را محدود کند و باید هنگام تفسیر یافته‌ها موردتوجه قرار گیرد. محدودیت بعدی این مطالعه همانند اغلب مطالعات، مربوط به روش اندازه‌گیری (خودگزارشی) است که می‌تواند همبستگی‌های به‌دست‌آمده را آلوده کرده و اعتبار درونی پژوهش را تحت‌تأثیر قرار دهد. بر اساس همین محدودیت (خودگزارشی)، از آنجایی که در ملاک‌های ورود پژوهش حاضر، آگاهی از وجود بیماری‌ها یا مشکلات شدید روان‌شناختی در نمونه‌ها تنها متکی بر پرسش آنلاین از خود آن‌ها بوده است و به دلیل ماهیت پژوهش آنلاین که دارای محدودیت مشاهده و مصاحبه حضوری است، ممکن است این ملاک دقیقاً برآورده نشده باشد و لذا می‌تواند بر اعتبار درونی داده‌ها تأثیر منفی بگذارد.

پیشنهاد‌های پژوهشی و کاربردی

بر اساس دانش ما مطالعه حاضر اولین مطالعه مربوط به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی است که در فرهنگ ایرانی انجام شده است همان‌طور که محققان (Kreuze, E., & Lamis, D. A., 2018) بیان می‌دارند، توسعه نسخه‌های غیرانگلیسی ابزارها برای بهبود تعمیم‌پذیری و حساسیت ابزارها بسیار مهم است. نتایج مطالعه حاضر همسو و مشابه با مطالعه اصلی نشان‌دهنده ویژگی‌های روان‌سنجی کافی و مناسب نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی از نظر همسانی درونی، اعتبار بازمی‌آزمایی، روایی صوری و محتوا و روایی واگرا و همگرا در زوجین ایرانی بود. نتایج به‌دست‌آمده همچنین از تک عاملی بودن نسخه فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی مشابه مطالعه اصلی حمایت کرد. اگرچه این نسخه فاقد روایی گروه‌های شناخته شده بود. در مجموع، این یافته‌ها نشان از ویژگی‌های قوی این ابزار دارد که می‌تواند برای مقاصد پژوهشی و حتی درمانی بروی زوجین مورد استفاده قرار گیرد. سنجه فابینگ شریک زندگی می‌تواند بستری برای مطالعات جدید در آینده فراهم آورد و نیز به‌عنوان معیاری برای ارزیابی اثر به‌کارگیری گوشی‌های هوشمند بر کیفیت و رضایت زناشویی در مطالعات پژوهشی و مداخله‌ای مورد استفاده قرار گیرد؛ بنابراین مقیاس حاضر می‌تواند به‌عنوان یک ابزار نسبتاً جدید در زمینه‌های تحقیقاتی و مشاوره‌ای حوزه خانواده در کنار سایر ابزارهای ارزیابی، به‌منظور شناسایی و درک پیامدهای منفی استفاده بیش از اندازه از گوشی‌های همراه به کار گرفته شود. همچنین به دلیل آن که کشور ایران دارای فرهنگ‌های متفاوت است، لذا پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابهی در نقاط دیگری از ایران جهت افزایش تعمیم‌پذیری یافته‌های پژوهش حاضر انجام شود. به‌علاوه به دلیل محدودیت روش‌های ارزیابی خودگزارشی، پیشنهاد می‌گردد در مطالعات آینده، همراه با پرسش‌نامه از روش مصاحبه نیز به‌ویژه در تشخیص بیماری‌ها و مشکلات روان‌شناختی شدید در نمونه‌ها استفاده شود.

اخلاق پژوهش

کد اخلاق مطالعه حاضر به شناسه <https://ethics.research.ac.ir/IR.UOK.REC.1402.018> از کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه کردستان دریافت شد. همچنین به‌طور کلی نکات مربوط به اخلاق در پژوهش در جریان پژوهش از جمله امانت‌داری در

به‌کارگیری منابع، دقت در استناددهی، قدردانی از دیگران، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری داده‌ها، رعایت حریم خصوصی افراد نمونه‌گیری شده توسط پژوهشگر، در نظر گرفته شده است.

مشارکت نویسندگان

کلیه نویسندگان در تمام مراحل آماده‌سازی، اجرا، تجزیه و تحلیل و نگارش نهایی مقاله به‌صورت مساوی مشارکت داشته‌اند.

منابع مالی

در هیچ یک از مراحل انجام این پژوهش هیچ‌گونه منابع مالی از شخص یا نهاد مشخصی دریافت نشده است.

دسترسی به مواد و داده‌ها

داده‌ها محرمانه بوده است، نتایج تحلیل داده‌ها و پژوهش‌های استفاده شده در این پژوهش، به‌آسانی در دسترس پژوهشگران قرار دارد. به‌علاوه نسخه نهایی و فارسی سنجه فابینگ شریک زندگی به‌صورت رایگان در جدول شماره 5 قرار داده شده است.

تأیید اخلاقی و رضایت مشارکت‌کنندگان

در این پژوهش همراه با لینک پرسش‌نامه‌ها، توضیحاتی در مورد هدف و ماهیت پژوهش برای مشارکت‌کنندگان پیوست شده بود، به‌علاوه همه شرکت‌کنندگان قبل از دسترسی به سؤالات ابتدا بایستی فرم رضایت آگاهانه را تکمیل می‌کردند.

رضایت برای انتشار

نویسندگان برای انتشار این مقاله رضایت کامل دارند.

تصریح درباره تعارض منافع

این پژوهش با منافع شخص یا سازمانی منافات ندارد.

سپاسگزاری

بدین‌وسیله نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از کلیه افرادی که در این پژوهش با صبر و حوصله و همکاری ارزشمند خود ما در را انجام این پژوهش همراهی کردند، نهایت تشکر را داشته باشیم.

References

- Abeele, M. M. V., Antheunis, M. L., & Schouten, A. P. (2016). The effect of mobile messaging during a conversation on impression formation and interaction quality. *Computers in human behavior*, 62, 562-569. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.04.005>.
- Água, J., Coelho, C., Lourenço, M., Patrão, I., & Leal, I. (2018). Partner phubbing (phubbing): validação portuguesa. *Actas do 8º Congresso Internacional de Psicologia da Criança e Adolescente*, <https://www.repository.utl.pt/handle/10400.5/28839>.
- Akın, A., Altundağ, Y., Turan, M. E., & Akın, U. (2014). The validity and reliability of the Turkish version of the smartphone addiction scale-short form for adolescents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 152, 74-77. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.09.157>.
- Alireza Arab Alidousti, N. N., Narges Khanjani. (2015). Reliability and Validity of the Persian versions of the ENRICH Marital Satisfaction (Brief version) and Kansas Marital Satisfaction Scales. *Health and Development*, 4(2), 158-167. <https://www.magiran.com/paper/1443907> . [Persian].

- Ariapooran, S., & Hajimoradi, R. (2021). The Role of Spirituality Well-being, Forgiveness, and Marital Self-Disclosure in Internet Infidelity in Couples: A Survey Study. *Family Counseling and Psychotherapy*, 11(1), 1-34. <https://doi.org/10.22034/fcp.2021.61960>. [Persian].
- Bandalos, D. L. (2014). Relative performance of categorical diagonally weighted least squares and robust maximum likelihood estimation. *Structural Equation Modeling: a multidisciplinary journal*, 21(1), 102-116. <https://doi.org/10.1080/10705511.2014.859510>.
- Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of marriage and family*, 62(4), 964-980. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x>.
- Chotpitayasunondh, V., & Douglas, K. M. (2016). How “phubbing” becomes the norm: The antecedents and consequences of snubbing via smartphone. *Computers in human behavior*, 63, 9-18. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.05.018>.
- Chotpitayasunondh, V., & Douglas, K. M. (2018). Measuring phone snubbing behavior: Development and validation of the Generic Scale of Phubbing (GSP) and the Generic Scale of Being Phubbed (GSBP). *Computers in human behavior*, 88, 5-17. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.06.020>.
- Çizmeçi, E. (2017). Disconnected, though satisfied: Phubbing behavior and relationship satisfaction. *The Turkish Online Journal of Design, Art, and Communication*, 7(2), 364-375. <http://dx.doi.org/10.7456/10702100/018>.
- Coyne, S. M., Padilla-Walker, L. M., Fraser, A. M., Fellows, K., & Day, R. D. (2014). “Media time= family time” positive media use in families with adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 29(5), 663-688. <https://doi.org/10.1177/0743558414538316>.
- Davey, S., & Davey, A. (2014). Assessment of smartphone addiction in Indian adolescents: A mixed method study by systematic-review and meta-analysis approach. *International journal of preventive medicine*, 5(12), 1500. PMID: PMC4336980.
- Davey, S., Davey, A., Raghav, S. K., Singh, J. V., Singh, N., Blachnio, A., & Przepiórkaa, A. (2018). Predictors and consequences of “Phubbing” among adolescents and youth in India: An impact evaluation study. *Journal of family & community medicine*, 25(1), 35. https://doi.org/10.4103%2Fjfcmm.JFCM_71_17.
- Do Nascimento Teixeira, I., & de Assis Freire, S. E. (2020). Escala de Phubbing para Relacionamentos Amorosos: Evidências de Adequação Psicométrica. *Summa Psicológica UST*, 17(1). <http://dx.doi.org/10.18774/0719-448x.2020.17.420>.
- Duran, R. L., Kelly, L., & Rotaru, T. (2011). Mobile phones in romantic relationships and the dialectic of autonomy versus connection. *Communication Quarterly*, 59(1), 19-36. <https://doi.org/10.1080/01463373.2011.541336>.

- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of marketing research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.2307/3151312>.
- Fuji, A., & Naderi, F. (2016). The relationship between social skills and religious beliefs with emotional divorce in female clients to psychological centers in Ahvaz. *woman cultural psychology)the former woman and Culture*(27(8), 23-36. <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1670709> . [Persian].
- Ginty, A. T. (2020). Psychometric properties. In *Encyclopedia of Behavioral Medicine* (pp. 1770-1771). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-39903-0_480.
- González-Rivera, J., Segura-Abreu, L., & Urbistondo-Rodríguez, V. (2018). Phubbing en las relaciones románticas: uso del celular, satisfacción en la pareja, bienestar psicológico y salud mental. *Interacciones*, 81-91. <https://doi.org/10.24016/2018.v4n2.117>.
- Gottman, J. M. (2008). Gottman method couple therapy. *Clinical Handbook of Couple Therapy*, 4(8), 138-164. <https://psycnet.apa.org/record/2008-09621-005>.
- Gottman, J. M., Jacobson, N. S., Rushe, R. H., & Shortt, J. W. (1995). The relationship between heart rate reactivity, emotionally aggressive behavior, and general violence in batterers. *Journal of Family Psychology*, 9(3), 227. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0893-3200.9.3.227>.
- Halpern, D., & Katz, J. E. (2017). Texting's consequences for romantic relationships: A cross-lagged analysis highlights its risks. *Computers in human behavior*, 71, 386-394. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.01.051>.
- Haug, S., Castro, R. P., Kwon, M., Filler, A., Kowatsch, T., & Schaub, M. P. (2015). Smartphone use and smartphone addiction among young people in Switzerland. *Journal of behavioral addictions*, 4(4), 299-307. <https://doi.org/10.1556/2006.4.2015.037>.
- Khodabakhsh, S., & Le Ong, Y. (2021). The impact of partner phubbing on marital quality among married couples in Malaysia: Moderating effect of gender and age. *Aloma: revista de psicologia, ciències de l'educació i de l'esport Blanquerna*, 39(1), 9-16. <https://doi.org/10.51698/aloma.2021.39.1.9-16>.
- Kreuze, E., & Lamis, D. A. (2018). A review of psychometrically tested instruments assessing suicide risk in adults. *OMEGA-Journal of death and dying*, 77(1), 36-90. <https://doi.org/10.1177/0030222816688151>.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28(4), 563-575. file:///F:/000Lawshe_content_valdity.pdf
- Lenhart, A., & Duggan, M. (2014). Couples, the internet, and social media. <https://policycommons.net/artifacts/620416/couples-the-internet-and-social-media/1601623/>.

- McDaniel, B. T., & Coyne, S. M. (2016). "Technoference": The interference of technology in couple relationships and implications for women's personal and relational well-being. *Psychology of Popular Media Culture*, 5(1), 85. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/ppm0000065>.
- Miller-Ott, A. E., Kelly, L., & Duran, R. L. (2012). The effects of cell phone usage rules on satisfaction in romantic relationships. *Communication Quarterly*, 60(1), 17-34. <https://doi.org/10.1080/01463373.2012.642263>.
- Misra, S., Cheng, L., Genevie, J., & Yuan, M. (2016). The iPhone effect: The quality of in-person social interactions in the presence of mobile devices. *Environment and Behavior*, 48(2), 275-298. <https://doi.org/10.1177/0013916514539755>.
- Nichols, C., Schumm, W. R., Schectman, K., & Grigsby, C. C. (1983). Characteristics of responses to the Kansas Marital Satisfaction Scale by a sample of 84 married mothers. *Psychological Reports*, 53(2), 567-572. <https://doi.org/10.2466/pr0.1983.53.2.567>.
- Oulasvirta, A., Rattenbury, T., Ma, L., & Raita, E. (2012). Habits make smartphone use more pervasive. *Personal and Ubiquitous Computing*, 16, 105-114. <https://doi.org/10.1007/s00779-011-0412-2>
- Patrão, I. (2017). Geração cordão. *Lisboa: Pactor*. <https://core.ac.uk/download/pdf/154173793.pdf>.
- Przybylski, A. K., & Weinstein, N. (2013). Can you connect with me now? How the presence of mobile communication technology influences face-to-face conversation quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 30(3), 237-246. <https://doi.org/10.1177/0265407512453827>.
- Rahimi, Z., Zadeh Mohammadi, A., & Nasiri Hanis, G. (2018). The effect of group counseling based on unity-oriented psychology on marital satisfaction and psychological well-being of couples. *family counselling and psychotherapy*, 8(1), 85-104. <https://doi.org/10.22034/fcp.2018.60858>. [Persian].
- Rainie, L., & Zickuhr, K. (2015). Americans' views on mobile etiquette. <https://policycommons.net/artifacts/618929/americans-views-on-mobile-etiquette/1599969/>
- Roberts, J. A., & David, M. E. (2016). My life has become a major distraction from my cell phone: Partner phubbing and relationship satisfaction among romantic partners. *Computers in human behavior*, 54, 134-141. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.07.058>.
- Siegel, D. J. (2010). *The mindful therapist: A clinician's guide to mindsight and neural integration*. <https://drdansiegel.com/book/the-mindful-therapist/>.
- Wang, X., Xie, X., Wang, Y., Wang, P., & Lei, L. (2017). Partner phubbing and depression among married Chinese adults: The roles of relationship satisfaction and relationship length. *Personality and Individual Differences*, 110, 12-17. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.01.014>.

- Wang, X., Zhao, F., & Lei, L. (2021). Partner phubbing and relationship satisfaction: Self-esteem and marital status as moderators. *Current Psychology*, 40(7), 3365-3375. <https://doi.org/10.1007/s12144-019-00275-0>.
- Wang, X., & Zhao, K. (2023). Partner phubbing and marital satisfaction: The mediating roles of marital interaction and marital conflict. *Social Science Computer Review*, 41(4), 1126-1139. <https://doi.org/10.1177/08944393211072231>.
- Yam, F. C. (2023). The relationship between partner phubbing and life satisfaction: The mediating role of relationship satisfaction and perceived romantic relationship quality. *Psychological Reports*, 126(1), 303-331. <https://doi.org/10.1177/00332941221144611>.
- Yildirim, C., & Correia, A.-P. (2015). Exploring the dimensions of nomophobia: Development and validation of a self-reported questionnaire. *Computers in human behavior*, 49, 130-137. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.02.059>.

